

เกณฑ์การประเมิน สถานที่ทำงานน่ายุ่ นำทำงาน

ชื่อสถานที่ประกอบกิจการ.....
ประเภทกิจการ.....
ที่ตั้งสถานประกอบกิจการเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรสาร.....
จำนวนผู้ปฏิบัติงาน..... คน (ชาย.....คน และหญิง.....คน)
เขตเทศบาล/อบต.

คำชี้แจง

- การประเมินสถานที่ทำงานในแต่ละหัวข้อ ให้ทำเครื่องหมายลงในช่อง ผลการประเมิน ดังนี้
 - พิจารณาว่าในแต่ละรายการประเมิน มีรายการที่จะประเมินหรือไม่ ในกรณีที่ไม่มีรายการประเมิน ให้ทำเครื่องหมาย “-”
 - ถ้ามีรายการที่จะประเมิน ให้พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินว่ารายการที่ประเมินนั้นผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แล้วทำเครื่องหมาย
ผ่าน = สภาพที่ได้มาตรฐาน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้ใส่เครื่องหมาย “”
ไม่ผ่าน = สภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์ จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ให้ใส่เครื่องหมาย “”
- เนื่องจากเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน สถานที่ทำงานน่ายุ่ นำทำงาน ฉบับนี้ มิได้ใช้เฉพาะในบางประเภทกิจการ ดังนั้นสถานที่ทำงานบางประเภท อาจจะไม่มีการหัวข้อที่จะให้ผู้ตรวจประเมินใช้ประเมิน ตัวอย่าง เช่น ไม่มีโรงอาหาร ดังนั้น ผู้ตรวจประเมินจึงต้องผ่านเกณฑ์ดังกล่าว โดยไม่ต้องนำมาพิจารณา
- การใช้แบบประเมิน
 - ครั้งที่ 1** เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงสถานที่ทำงาน
 - ครั้งที่ 2** เป็นการตรวจประเมิน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนขอรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการ (บุคคลภายนอก)
 - ครั้งที่ 3** เป็นการตรวจประเมินจากคณะกรรมการ (บุคคลภายนอก) เพื่อขอรับการรับรองจากกรมอนามัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ระดับการรับรอง
 - ระดับพื้นฐาน ต้องผ่านเกณฑ์ สะอาด ปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี และมีชีวิตชีวา ระดับพื้นฐานทั้ง 5 ข้อ รวมทั้ง เกณฑ์ส่วนที่ 1 ด้วย
 - ระดับดี ต้องผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และเกณฑ์มีชีวิตชีวา ระดับดีทั้ง 2 ข้อ
 - ระดับดีมาก ต้องผ่านเกณฑ์ระดับดี และเกณฑ์มีชีวิตชีวา ระดับดีมาก 5 ข้อ ใน 7 ข้อ
 - ระดับดีเด่น ต้องผ่านเกณฑ์ระดับดีมากติดต่อกัน 5 ปี

ส่วนที่ 1 : การสนับสนุนขององค์กรและการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน

ประกอบด้วย 4 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่าน ทุกข้อ จึงจะผ่านเกณฑ์นี้

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
การสนับสนุนขององค์กร	1. ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุน โดยกำหนดเป็นนโยบายเกี่ยวกับเรื่อง การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณ สำหรับดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งเขียน เป็นลายลักษณ์อักษรและปิดประกาศให้ ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรับทราบ				
การติดต่อสื่อสาร	2. กำหนด และ เลือกใช้วิธีการ ติดต่อสื่อสารภายในองค์กรอย่างมี ประสิทธิภาพในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยง ทั้งนี้ควรเป็นกระบวนการสื่อสารแบบ 2 ทาง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการ รับและให้ข้อมูลข่าวสาร ไม่ได้เป็นผู้รับ ข้อมูลอย่างเดียว				
การตรวจติดตาม ทบทวน และ ประเมินผล	3. ตรวจติดตาม ทบทวน และ ประเมินผลการดำเนินงานด้านการ ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมใน องค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการ ดำเนินการตามแผนและมีการตรวจสอบ ผลลัพธ์ เช่น จำนวนวันลาที่ลดลง ความ สนใจด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้น การเลือก รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และการ จัดสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน ดีขึ้น เป็นต้น				
การมีส่วนร่วมของ ผู้ปฏิบัติงาน	4. กำหนด/เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมี ส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง				

ส่วนที่ 2 : เกณฑ์ “สะอาด, ปลอดภัย, สิ่งแวดล้อมดี และมีชีวิตชีวา”

ประกอบด้วย 11 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่าน ทุกข้อ จึงจะผ่านเกณฑ์นี้

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
อาคารสถานที่	1. กำหนดพื้นที่ใช้งานอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็นพื้นที่เพื่อการปฏิบัติงาน การจราจร ขนย้ายวัสดุ จัดเก็บวัสดุ/สารเคมี จัดเก็บวัสดุเหลือใช้ พื้นที่สำหรับพักผ่อน พื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร/ดื่มน้ำ และพื้นที่อื่นๆ ที่จำเป็น พร้อมมีป้ายแสดงบอกไว้				
	2. ไม่แขวนวัสดุต่างๆ ตามเสาหรือผนังของอาคาร เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการเฝ้าระวัง ตรวจสอบหรือใช้เพื่อการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในบริเวณนั้น และวัสดุอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น นาฬิกาแขวนผนัง ปฏิทินแขวนผนัง เป็นต้น				
	3. สภาพของหน้าต่าง ประตู ชั้นบันได ราวบันได อยู่ในสภาพดีและสะอาด				
	4. อุปกรณ์และหลอดไฟฟ้าตามที่ต่างๆ ต้องอยู่ในสภาพดี และสะอาด				
บริเวณพื้น	5. พื้นทีในระนาบเดียวกัน เรียบ ไม่ลื่น ไม่ดูดซึมน้ำ หากเป็นบริเวณต่างระดับ ต้องมีสัญลักษณ์บอกความแตกต่าง มีการกันลื่น อยู่ในสภาพดีและสะอาด				
	6. บริเวณที่ต้องมีเศษวัสดุเหลือใช้หรือเป็นผลิตภัณฑ์กลาง จะต้องมีการขนชะรองรับหรือมีการจัดเก็บอย่างถูกวิธีและเหมาะสม				
	7. ขนาดความกว้างของพื้นทางเดินทาง ขนย้าย หรือทางเพื่อการจราจรมีขนาดเหมาะสมที่จะใช้เพื่อจุดประสงค์ในการนั้น อยู่ในสภาพดีและสะอาด ไม่มีมีสิ่งกีดขวาง				

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
บริเวณที่จัดเก็บ วัสดุสิ่งของ	8. ตู้เก็บของหรือชั้นวางของอยู่ในสภาพดี และสะอาด ดัดป้ายแสดงชนิดสิ่งของ				
บริเวณที่ จำหน่ายอาหาร หรือรับประทานอาหาร	9. ได้มาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารของ กรมอนามัย เช่น สถานที่รับประทาน/ เตรียมปรุง/ประกอบอาหาร ต้องสะอาด เป็นระเบียบและจัดเป็นสัดส่วน ผู้สัมผัส อาหารแต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขนผู้ ปรุงต้องผูกผ้ากันเปื้อน และสวมหมวก หรือเน็ตคลุมผม อาหารปรุงสุกมีการ ปกปิด หรือมีการป้องกันสัตว์แมลงนำ โรค เป็นต้น (ภาคผนวก ก.)				
ห้องน้ำ ห้องส้วม	10. ได้มาตรฐานส้วมสาธารณะไทย ของ กรมอนามัย เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม มี การระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีกลิ่น รวมทั้งมีเครื่องใช้และสิ่ง อำนวยความสะดวก (ภาคผนวก ข.)				
การควบคุมสัตว์ และแมลงนำ โรค	11. มีการควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค ได้แก่ แมลงสาบ แมลงวัน หนู และยุง ในสถานที่ทำงาน เช่น การทำลายแหล่ง อาหาร/แหล่งเพาะพันธุ์ และมีการกำจัด โดยการใช้เครื่องมือดักจับ หรือการใช้ยา เบื่อ หรือใช้สมุนไพรฉีดพ่น ที่ไม่มี สารพิษตกค้างและส่งผลกระทบต่อ ผู้ปฏิบัติงาน				

“เกณฑ์ความปลอดภัย”

ประกอบด้วย 12 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่าน ทุกข้อ จึงจะผ่านเกณฑ์นี้

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
การบันทึกข้อมูล สุขภาพ	1. อุบัติเหตุจากการทำงานที่รายงานตาม แบบ กท.16 (ภาคผนวก ค.) หรือแบบ รายงานการเกิดอุบัติเหตุ ลดลงจากรอบ ปีที่ผ่านมา				
	2. ไม่มีผู้เจ็บป่วยรายใหม่ที่ป่วยเป็นโรค อันเนื่องมาจากการทำงาน ตลอด ระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา				
การทำงานที่ ปลอดภัย	3. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เหมาะสม และเพียงพอ เช่น ที่อุดหูหรือที่ครอบหูกรณีเสียงดัง หมวกกันน็อกป้องกันฝุ่นหรือสารเคมี แว่นตา ป้องกันแสงหรือประกายไฟ หมวกนิรภัย ถุงมือ เป็นต้น				
	4. มีการกำหนดกฎระเบียบและขั้นตอน การทำงานที่ปลอดภัย				
เครื่องจักร/ อุปกรณ์/เครื่องใช้	5. ติดตั้งเครื่องจักร/อุปกรณ์อย่างมั่นคง และปลอดภัย เช่น ติดตั้งฝาครอบส่วนที่ เคลื่อนไหวของเครื่องจักร/อุปกรณ์ ตลอดระยะเวลาการทำงาน เป็นต้น				
	6. เครื่องจักร/อุปกรณ์/เครื่องมือ/ เครื่องใช้ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ใน สภาพดี และไม่มีชิ้นส่วนที่ชำรุด หรือ ส่วนแหลมคมที่อาจทำอันตรายได้				
ระบบไฟฟ้า	7. การเดินสายไฟเป็นระเบียบ ใช้สายไฟ ถูกประเภท และมีการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์การใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย				
	8. สวิตช์ สายไฟ ได้รับการบำรุงรักษา ให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย				
	9. มีเส้นหรือขอบเขตแสดงบริเวณที่อาจ มีอันตรายหรือห้ามเข้าใกล้				

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
	10. มีอุปกรณ์ตัดไฟ(Safety Cut/Breaker)รองรับกรณีเกิดไฟช็อต/รั่ว				
การป้องกัน อัคคีภัย	11. มีเครื่องดับเพลิงอย่างเพียงพอ ได้รับการตรวจสอบให้พร้อมใช้งาน และติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถนำมาใช้ได้ทันที				
	12. ทางหนีไฟและบันไดหนีไฟอยู่ในสภาพที่ดีไม่มีสิ่งกีดขวางหรือ ถูกปิดตาย				

“เกณฑ์สิ่งแวดล้อมดี”

ประกอบด้วย 9 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่าน ทุกข้อ จึงจะผ่านเกณฑ์นี้

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
แสงสว่าง	1. มีการจัดการด้านแสงสว่างให้มีความเข้มแสงเพียงพอต่อการทำงานหรือทำกิจกรรม				
การระบายอากาศ	2. ภายในห้องหรือบริเวณที่ทำงานมีการระบายอากาศที่ดี อุณหภูมิเหมาะสม				
เสียง/ความสั่นสะเทือน	3. ไม่มีเสียงดังและความสั่นสะเทือนที่อาจมีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือนร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง				
สารเคมี	4. กลุ่มของสารเคมีประเภทวัตถุอันตรายหรือวัตถุไวไฟ ต้องแยกเก็บไว้เฉพาะตามหลักปฏิบัติสำหรับสารเคมีประเภทนั้นๆ				
	5. ไม่มีปัญหาฝุ่นหรือควันที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือนร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง				
	6. ไม่มีกลิ่นสารเคมีหรือกลิ่นเหม็นรบกวนที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือนร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง				
มูลฝอย	7. ที่มีร่องรับมูลฝอยเพียงพอ มีฝาปิดมิดชิด และแยกมูลฝอยสารพิษ/ติดเชื้อออกจากมูลฝอยทั่วไป				
	8. มีการจัดการมูลฝอยอย่างเหมาะสมไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานและสร้างความเดือนร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง				
น้ำเสียหรือสิ่งปฏิกูล	9. น้ำเสียหรือสิ่งปฏิกูลได้รับการบำบัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อนระบายออกนอกอาคารสถานที่ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และไม่สร้างความเดือนร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง				

“เกณฑ์มีชีวิตชีวา”

แบ่งเป็น 3 ระดับ

- 1) **ระดับพื้นฐาน** ประกอบด้วย 5 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่าน ทุกข้อ จึงจะผ่านการรับรองระดับพื้นฐาน

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
การจัดสถานที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร	1. มีสถานที่เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มพูนความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีกล่องรับความคิดเห็น และ/หรือ กระดานสนทนา (เว็บบอร์ด)				
การให้ความรู้ ด้านการส่งเสริม สุขภาพและ อนามัย สิ่งแวดล้อม	2. มีการให้ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ปฏิบัติงาน 7 เรื่อง/ปี คือ เรื่องการออกกำลังกาย โภชนาการ สุขภาพจิต สุขภาพช่องปาก อนามัยการเจริญพันธุ์ การจัดการความปลอดภัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานที่ทำงาน				
กิจกรรม ลด เลิก บุหรี่ และสิ่งเสพติด	3. มีการให้ความรู้และจัดกิจกรรมการรณรงค์การลด เลิกบุหรี่ และสิ่งเสพติด รวมทั้งห้ามสูบบุหรี่ ในอาคารสถานประกอบกิจการ ทั้งนี้สามารถจัด “เขตสูบบุหรี่” เป็นการเฉพาะได้				
การตรวจ สุขภาพประจำปี	4. มีการจัดหรือสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปีทุกคน และมีการตรวจตามความเสี่ยงที่ผู้ปฏิบัติงานต้องสัมผัส				
การให้บริการ รักษาเบื้องต้น หรือการปฐม พยาบาล	5. มีตู้ยา ชุดปฐมพยาบาล และเครื่องชั่งน้ำหนัก พร้อมทั้งมีการจัดบันทึกการรักษาและการใช้ยา				

2) ระดับดี ประกอบด้วย 2 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานก่อน และต้องผ่านเกณฑ์มีชีวิตชีวาระดับดี ทุกข้อ จึงจะผ่านการรับรองระดับดี

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
การกำหนดผู้รับผิดชอบด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	1. สถานที่ทำงานต้องกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
กิจกรรมการมีส่วนร่วม	2. มีการจัดตั้งกลุ่มแกนนำหรือชมรมสร้างเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทุกๆ ปี				

“เกณฑ์มีชีวิตชีวา”

- 3) ระดับดีมาก ประกอบด้วย 7 ข้อ สถานที่ทำงานต้องดำเนินการให้ผ่านเกณฑ์ระดับดีก่อนรวมทั้งต้องผ่านเกณฑ์มีชีวิตชีวาระดับดีมาก อย่างน้อย 5 ใน 7 ข้อ (ต้องผ่านเกณฑ์ข้อ 1) จึงจะผ่านการรับรองระดับดีมาก

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
กิจกรรมการ ออกกำลังกาย	1. มีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้ออกกำลังกาย เช่น มีสถานที่ อุปกรณ์ และจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา การออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที				
กิจกรรม นันทนาการ	2. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียดและส่งเสริมความสามัคคีของผู้ปฏิบัติงาน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา และจัดงานรื่นเริงในเทศกาลต่างๆ เป็นต้น				
กิจกรรมดูแล สุขภาพฟัน	3. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแปรงฟันโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสแปรงฟันในที่ทำงานหรือให้มีสวัสดิการในการใช้บริการรักษาโรคฟัน				
กิจกรรมส่งเสริม โภชนาการ	4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมโภชนาการ คือ ดูแลการจัดจำหน่ายอาหารให้มีความหลากหลายครบ 5 หมู่ ตามหลักโภชนบัญญัติ และใช้เกลือเสริมไอโอดีน				
กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพจิต	5. มีการประเมินความเครียดด้วยตนเอง (ภาคผนวก ง.) และ/หรือมีบริการให้คำปรึกษาเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาสุขภาพจิต				
ประเมินภาวะ โภชนาการ	6. มีการประเมินภาวะโภชนาการ โดยใช้ค่าดัชนีมวลกายและวัดรอบวงเอว (ภาคผนวก จ.)				

เรื่อง/กิจกรรม	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
กิจกรรม ทดสอบ/ ประเมิน สมรรถภาพ ร่างกาย	7. มีการทดสอบ/ประเมินสมรรถภาพ ร่างกายเกี่ยวกับหัวใจ ปอด และ กล้ามเนื้อ				